

**RIIGIEELARVEST ERALDATUD SIHTOTSTARBELISE TOETUSE KASUTAMISE
ARUANNE**

ARUANNE 783

Esitatakse Muinsuskaitseametile riigieelarvest sihtotstarbelise toetuse kasutamise lepingus sätestatud tähtajal.

Taotlusvoor:	Omandireformi reservfond 2022
Toetuse taotluse number:	4684(22.10.2021)
OTSUS:	

TOETUSE SAAJA ANDMED

Nimi:	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haljala Püha Mauritiuse Kogudus
Isikukood / registrikood:	80211171
Aadress:	Lääne-Viru maakond, Haljala vald, Rakvere mnt 1b, 45301, Haljala alevik, Haljala vald, Lääne-Viru maakond
Telefon:	+37258515800
E-post:	haljala@eelk.ee

Kontaktisiku andmed:

Nimi:	Urmas Karileet
Telefon:	58515800
E-post:	urmas.karileet@eelk.ee

TOETUSE KAASABIL TEHTUD TÖÖD

Mälestis või muinsuskaitseala jaotusobjekt:

1)

Nimi:	Haljala kirik
Kultuurimälestiste registri number:	15647
Aadress:	Lääne-Viru maakond, Haljala vald, Haljala alevik, Rakvere mnt 1
Omanikud:	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haljala Püha Mauritiuse Kogudus (80211171)

Toetuse sihtotstarve:	Tornikiivri restaureerimine (III etapp).
-----------------------	--

Tööde teostamise tegelik aeg:	18.02.2022 - 30.11.2022
Lisainfo /selgitus:	<p>Tegemist on jätkutööga, mis algas 2020 aastal ja millest seni ellu viidud kaks etappi. I ja II etapi tööde kogumaksumus on olnud kokku 121196 eur, millest Muinsuskaitseameti poolne toetus on olnud 90% ja Haljala vallavalitsus on katnud omaosaluse 10%. I ja II etapi tööd teostas Scandec Ehitus OÜ vastavalt Rändmeister OÜ poolt koostatud ja Muinsuskaitseameti poolt kinnitatud Haljala kiriku tornikiivri restaureerimise projektile „EELK Haljala kiriku tornikiivri restaureerimine. Muinsuskaitse eritingimused ja põhiprojekt. Rändmeister 2018“. Selle projekti põhjal oli Haljala kiriku tornikiiver enne restaureerimist avariilises seisukorras. Tornikiivri I ja II etapi tööd restaureerimise tööd teostati Muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa nõuniku Mirjam Abeli poolt väljastatud tööde teostamise lubade alusel. Muinsuskaitse järelevalvet teostas FIE Einar Kaldam. I etapi tööde teostamise kohta on koostatud ja esitatud ka toetuse kasutamise aruanne ning II etapi tööde kohta on plaanis aruanne koostada 2021 aasta lõpuks. Haljala kiriku tornikiivri restaureerimise viimase III etapi tegevuste ja tööde kirjeldus on toodud eraldi hinnapakumises, mille on koostanud Scandec Ehitus OÜ 22.10.2021 kogusummas 154108,70 eur. Alternatiivse pakkumise tegi Acres OÜ, mis oli kallim (162139,92 eur). Kuna Scandec Ehituse pakkumine on soodsam ja jätkutööde kaks esimest etappi teostas sama ettevõtte, siis on käesolevas toetuse taotluses kasutatud Scandec Ehituse pakkumises toodud tööde maksumust. Käesoleva taotluse eesmärk on viia lõpule seni alustatud ja tehtud tööd ja viia ellu Haljala kiriku tornikiivri restaureerimise tööde viimane III etapp. Projekti omaosaluse katab sarnaselt I ja II etapi töödega Haljala vallavalitsus. Muinsuskaitse järelevalve kulu kaetakse ja arve tasutakse Haljala koguduse poolt. Teave mälestise ja plaanitavate tööde kohta: 1. Mälestise tornikiivri seisukord enne restaureerimist oli restaureerimise projekti koostajate hinnangul väga halb, isegi avariiline ja vajas kiiret sekkumist restaureerimise näol. 2. Mälestisel on suur kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline ja kunstiline väärtus. Tegemist on 15 sajandi ehitisega, mis on vanim ehitis Haljala vallas. Tegemist on väga omanäolise kindluskirikuga, millel ei ole analooge. Mälestis on</p>

autentselt säilinud. Selle osaliselt kaheksanurkne torn on üks kõrgemaid Eesti maakirikutest. Kiriku torni kasutati ka Struve kaare mahamärkimiseks. 3. Kavandatav töö omab otsest mõju kogu mälestise säilimisele. Restaureeritud tornikiiver kindlustab torni müüride püsimise ja säilimise ning võimaldab jätkata ehitise fassaadi restaureerimisega mis on samuti avariilises seisukorras, kuna krohv on suures ulatuses seinalt maha kukkunud ja paekivi sein paljastunud. Enne restaureerimist oli oht tornikiivri plekkide kukkumisest tänavale. 4. Taotluse kvaliteedile viitab kahe esimese etapi taotluste rahuldamine ja rahastamine Muinsuskaitseameti poolt. Eelarve kvaliteeti näitab kahe sõltumatu pakkumise lähedane maksumus. Erinevus on ca 5%. Mõlema pakkumise esitajad on pikaajalise kogemusega kirikute ja sh tornikiivrite restaureerimise alal. Tööd on realistlikud ja teostatavad plaanitud aja jooksul. Seda kindlustab I ja II etapi tööde teostamine tähtajaks. Tööde hulgas ei ole ülemääraseid tegevusi. Tööde aluseks on kooskõlastatud projekt. 5. Mälestis on järjepidevalt kasutuses Haljala Püha Mauritiuse koguduse poolt, kes tagab selle korrashoiu ja jätkuva restaureerimise. Koguduse jumalateenistused ja palvused toimuvad kirikus regulaarselt 1-2 korda nädalas aastaringi. Regulaarselt külastavad Haljala kirikut turistid lähedalt ja kaugelt, sh välismaalt. 6. Mälestis on hästi ligipääsetav ja nähtav ka Tallinn - Narva maanteelt igale möödajale. Haljala kirik asub ajaloolise Eesti sisese ida-lääne ja põhja-lõuna suunalise teede ristmikul. Kõik soovijad pääsevad kirikusse, andes oma külastuse soovist teada koguduse töötajate kontaktidel kiriku külastust kokku leppides. 7. Alates aastast 2005 on peaaegu igal aastal teostatud erinevaid restaureerimise ja konserveerimise töid Haljala kiriku juures Haljala koguduse eestvedamisel. Viimasteks suurteks restaureerimisteks oli kiriku põranda vahetus ja kiriku pikihoone kapitaalne siseremont. Viimase maksumus oli ca 300000 eur ja 2/3 sellest tuli Saksamaalt. Toetuse andjal puuduvad teadaolevalt pretensioonid taotleja suhtes. 8. Omafinantseeringu tagab Haljala vallavalitsus. Haljala kiriku heategija ja Haljala valla aukodanik Thomas von Dellingshausen on viimastel aastatel igal aastal leidnud Saksamaalt võimaluse toetada oma esivanemate Haljala kiriku restaureerimisi täiendavalt vähemalt

	50000 euroga aastas. 9. Tegemist on varem alustatud tööde lõpuleviimisega. Kõik varasemad restaureerimiste ja konserveerimiste tööd on Haljala kogudus teostanud tähtajaks ja kõik toetuste kasutamise aruanded on samuti tähtajaks esitatud. Haljala kogus ja kogukond on tänulik Muinsuskaitseametile kõikide seniste toetuste eest Haljala kiriku heaks.
--	---

Tööde teostaja:

Nimi	Registrikood	Pädevustunnistuse /Majandustegevuse teate number
Scandec Ehitus OÜ	11730552	E 560/2011
Svetlana Vinogradova	47104202210	PT 445/2009
Aivo Raud	37503276024	PT 89/2003

Maksumus:

Tööde kogumaksumus:	154108.70
Toetuse summa:	138697.00
Omafinantseeringu summa:	15411.70
Kaasfinantseeringu summa:	
Kaasfinantseerijad:	
Tagasimakstud toetuse summa:	
Tagasimakstud toetuse kuupäev:	

LISAD:

#1. Arve 22016.pdf
#2. Arve 22043.pdf
#3. Arve 22059.pdf
#4. Arve 22075.pdf
#5. Ettemaksuarve 22014.pdf
#6. maksekorraldus scandec_arve_22059.pdf
#7. maksekorraldus_scandec_arve 22043.pdf
#8. maksekorraldus_scandec_arve 22075.pdf
#9. maksekorraldus_scandec_arve_22014.pdf

#10. maksekorraldus_scandec_arve_22016.pdf
#11. Kooskõlastus+46172 Tornikiiver III etapp.asice
#12. toode-tegemise-luba-26935.bdoc
#13. SCE Teostatud toode akt 6 _ EELK Haljala tornikiivri restaureerimine III etapp.asice
#14. Arve 22035.pdf
#15. Arve 23023.pdf
#16. arve_23023_scandec_maksekorraldus_050423.pdf
#17. maksekorraldus_scandec_arve 22035.pdf
#18. 02_maksekorraldus_scandec_arve_22014.pdf

Käesolevaga kinnitan, et esitatud andmed on õiged

/allkiri/

Aruande esitaja /allkirjastaja nimi: Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haljala Püha Mauritiuse Kogudus

/allkirjastatud digitaalselt/

Aruande esitamise kuupäev: 15.03.2024